

Endeksin sıfırları atılıyor!

İMKB 100 endeksi 100 bin sınırına koşarken, endekslerden bir ya da iki sıfır atılmasına yönelik çalışma başlatıldı. Aracı kurumlar çalışmaya destek veriyor

Yoluna "Borsa İstanbul" olarak devam etme kararı alan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), hisse senetlerinin fiyat düzeyini izlediği endekslerde de sadeleştirmeye gidiyor. DÜNYA'nın edindiği bilgiye göre, İMKB cephesinde başlatılan endekslerden sıfır atılmasına yönelik çalışmaya borsa aracı kurumları olumlu bakıyor. Endekslerde yapılacak sadeleştirmenin fiyatların seviyesine ilişkin "algı" açısından olumlu bir etki yaratacağı belirtiliyor.

Piyasa uzmanlarına göre, "100 bin endeks rakamı, yatırımcı nezdinde pahalı olarak algılanabiliyor. Bir sıfır atılması psikolojik etki yapabilir ve olası bir sadeleştirme operasyonu, küçük çapta da olsa yükseliş dalgasına destek verebilir." Bazı uzmanlar ise, endeksin hesaplama yönteminde de değişikliğe gidilmesi gerektiği görüşünde. İMKB 100 Endeksi, halen en fazla basamaklı endeksler içinde dünyada beşinci sırada yer alıyor.

Jülide Y. GÜRDAMAR >> Sayfa 6

Endeks 'sıfır'dan kurtuluyor

Getirisi ile dünya borsalarının bir adım önünde hareket etmeye bu yıl da devam eden İMKB endeksi, değer açısından bakıldığında dünyanın en yüksek 5'inci endeksi konumunda.

Jülide Y. GÜRDAMAR
BORSA/FİNANS SERVİSİ

Türkiye'nin notunun artacağına yönelik beklentilerle İMKB Endeksi 100 bine koşuyor. Uluslararası yatırım bankaları her yeni günde İMKB için yeni pozitif raporlar açıklıyor. Günlendir rekor üzerine rekorlar kıran endekste, bu yükselişin sürmesi bekleniyor. İMKB 100 endeksindeki bu yükselişi diğer sektör endeksleri de takip ediyor.

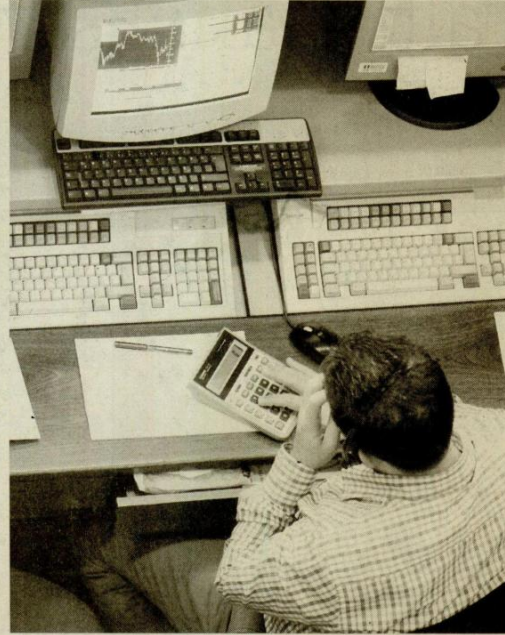
Aslında İMKB-100'den önce, geçtiğimiz günlerde İMKB-30 Endeksi tarihinde ilk kez 100.000 sınırını aşarak 6 haneli rakamlara ulaştı. DÜNYA'nın edindiği bilgiye göre, TL'den 6 sıfır atılmasına benzer bir çalışma da İMKB'de var. İMKB cephesinde endeksten 1 ya da 2 sıfır atılması konusunda fikir aşamasında bir çalışma bulunurken piyasanın önde gelen bazı isimlerinin de bu yönde teklifleri olduğunu öğrenildi.

Sermaye piyasalarının önde gelen isimleriyle yaptığımız değerlendirmelerde, genel olarak endekste yapılacak sadeleşmenin hem yabancı yatırımcı açısından hem de yerli yatırımcılar nezdinde olumlu algılanabileceği görü-

lünün öne çıktığı dikkat çekti. Yeni yıl, yeni ismi Borsa İstanbul ile giren sermaye piyasalarının yeni bir İMKB Endeksi'nin de olması gerektiğine değinen İMKB'nin önde gelen isimleri "100 bin endeks rakamı yatırımcı bazında pahalı olarak algılanabiliyor. Bir sıfır atılmasının psikolojik etkisi bile olabilir. Belki olası bir sadeleştirme operasyonunu, küçük capta da olsa yükseliş dalgasına destek olabilir" diye konuştu.

Fikir aşamasında olan bir çalışma var

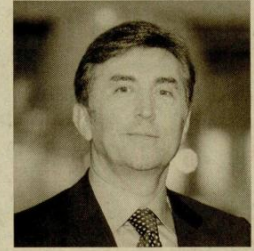
Borsacılar, İMKB endekslerinden sıfır atılmasına sıcak bakarken İMKB'nin üst düzey bir yöneticisi DÜNYA'ya yaptığı açıklamada endeksten bir veya iki sıfır atılması çalışmasını doğruladı ve "Sıfır atılması konusunda fikir aşamasında olan bir çalışma var. Bir sıfır da atılabilir iki sıfır da atılabilir. Bu kararın alınması durumunda gerçekleştirme sürece 4-5 ayı bulabilir. Çünkü İMKB Endeksi üzerine kurulmuş bir çok ürün bulunuyor. Bu sadeleşmenin psikolojik etkisi dışında piyasalara bir etkisi olmaz" dedi. Şimdi gözler, 1997 yılında mevcut endekslerin isimlerini de-

ğiştiren ve endeks değerinden iki sıfır atarak yeni endeks hesaplamalarına geçen İMKB'de. Son sözü 'Borsa İstanbul' söyleyecek.

Dünyada en yüksek beşinci endeks değeri
Bugünlerde 85 bin seviyelerinde yeni rekorlar kıran İMKB 100 endeksi dünyada en yüksek

5. endeks. Estonya'nın Tallinn Borsası'nın 6 basamaklı endeksi 765 bin 110 puan ile dünyanın en yüksek endeks değeri sahibi. Bunu 473 bin 704 puan ile Venezuela Borsası'nın endeksi, 405 bin 430 ile Litvanya'nın Riga Borsası'nın endeksi takip ediyor. 4. Sırada ise 106 bin puan ile İMKB 30 endeksi yer alıyor.

TSPAKB: Yatırımcıyı uyarmak gerekebilir

Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği Başkanı Atilla Köksal, sıfır atılması uygulamasının yazılış ve söyleniş basitleştireceğini, bunun bir tanımlama farkını beraberinde getireceğini kaydetti. "80 binden 81 bine çıkması ile 800'den 810'a çıkması arasında bir fark yok" diyen Köksal, bunun bir barometre olduğunu söyledi. İMKB Endeksi'nden sıfır atılmasının piyasalara psikolojik anlamda etkisinin olup olmayacağı ile ilgili bir soru üzerine Köksal, şunları söyledi: "Aslında psikolojik olarak ucuzladığı olarak algılanmaması gerekiyor. Böyle bir etki yapacağı ihtimaline karşı bizim yatırımcıların mağdur olmaması için aracı kurumlara uyarı yapmamız gerekebilir. Bunun bir teknik düzenleme olduğunu bildirmemiz lazım. Ucuz zannederek alacak yatırımcıya kötülük etmiş oluruz."

UZMANLAR NE DİYOR?

Endekste yeni bir ayarlama olumlu

Gedik Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü **Erhan Topaç**, İMKB endekslerinden en son 1997 yılı başında 2 sıfır atıldığını kaydederek "Alti haneli rakamlar sınırına gelmiş olduğundan dolayı böyle bir girişimde bulunuldu. O tarihten bu yana yükselişini sürdüren İMKB'de endeks tekrar 6 haneli rakamlara yaklaşmış durumdayız. Yüksek enflasyon dönemlerinde endeks değerlerinin de hızla arttığı göz önünde bulundurulduğunda 1997 yılından bu yana enflasyonun kümülatif olarak yüzde 4,024 seviyesinde, başka deyişle 40 kat artış göstermiş olması da endekste yükselişin faktörlerinden biridir" açıklamasını yaptı. Topaç, genelde dünya hisse senedi borsa endeksleri 4 ya da 5 haneli olmakla birlikte 6 haneli endeks sınırında bir borsanın hemen hemen bulunmadığına da işaret ederek "Gelişmiş ülke endeksleri Dow Jones hariç çoğunlukla dört haneli seviyelerde. Mesela Alman Dax Endeksi 7.735, Fransa'da CAC40 3.750 puanda ve

Londra FTSE 6.132'de. Gelişmekte olan piyasalarda beş haneli endeks rakamları olmakla birlikte 6 haneli (100.000) sınırına yakın endeks yok. Brezilya'da Bovespa 61.836. G. Afrika'da ise endeks 40.166 seviyelerinde" diye konuştu. Endeksten sıfır atılmasının teorik bir faydası olmamakla birlikte psikolojik olarak 6 haneli rakamların yüksek ya da şişik bir endeks imajı verdiğine de işaret eden Topaç, "İMKB endekslerinde böyle bir ayarlama yapıldıysa olumlu buluyoruz" dedi.

Endeks hesaplamaları değişmeli

"100 bin endeks fikrini çok seviyorum" diyen Türk Hisseli Yatırım Genel Müdürü Dr. **Berra Doğaner**, endeksten sıfır atılmasından finansal okur yazarlık seviyesi düşük olan yerli bireysel yatırımcının psikolojik olarak olumlu etkilenebileceğini söyledi. Doğaner, "Endeksten sıfır atma etkisi şirket dinamiklerine, verilerine bakmadan fiyatı 50 lira olan hisse pahalı, 5 lira olan hisse ucuz diye düşünmekle benzer olacaktır. Elbette ki bu doğru bir

düşünce tarzı değildir. Türkiye'ye yatırım yapan yabancı yatırımcılar tamamen kurumsal yatırımcılar. Bu grubun psikolojik etkilenebilirliği çok sınırlıdır. Endeksten ziyade her bir şirketin kendi özel koşullarındaki şirket değerlerine göre yatırım kararlarını verirler. Aynı husus yerli kurumsal yatırımcı için de geçerlidir" dedi. Doğaner, İMKB endeksinin hesaplanma biçimini tartışmaya açmak uygun olabileceğini ifade ederek, "Endeksi yeni dinamiklere ve Borsa İstanbul'un yeni vizyonuna uygun hale getirmek, az sayıda hissenin dominansını azaltıcı, bankacılık sektörünün dominansını azaltıcı ve Türk hisse senetlerinin genel performansını daha iyi ifade eden bir yeni hesaplama biçimini dizayn etmek daha yararlı olacaktır. İMKB bu konuda çalışıp, simülasyonlar yapmalı ve sektörden ön görüş almalıdır" şeklinde konuştu.

Yeni yükseliş dalgası bile yaratabilir

MARBAŞ Menkul Değerler Araştırma Müdürü **Üzeyir Doğan**, endeksin 6 hanelere çıkması olmasının ciddi

anlamda sayı kalabalığı yarattığını belirterek, "Dünya uygulamalarına baktığımızda 6 haneli rakamlarla ifade edilen endeks sayısı yok denecek kadar az sayıdır. Sıfır atılması durumunda vadeli işlemlerde (VOB Endeks Sözleşmeleri) pozisyon büyüklüğü endeks değeri bire bir aynı değer olacak. Bölme çarpma işlemlerine gerek kalmayacak. Yatırımcılardaki psikolojik 100 bin korkusunu azaltacak ve belkide piyasalarda bir yükseliş dalgası bile olabilecektir" diye konuştu. İMKB endekslerinden bir sıfır atılmasının; borsa değerinde, şirket değerlerinde ya da hisse ağırlıklarında hiçbir etki oluşturmayacağını söyleyen Doğan, "Ayrıca bir endeksin değerinin çok yüksek olması o endeksin diğerlerine göre çok iyi olduğu anlamına gelmez. Endeks değerinin yüksek olması emsallerinden daha pahalı veya daha ucuz olduğu anlamına gelmez. Önemli olan endekslerin başlangıç noktalarına göre değişimleridir" ifadelerini kullandı. Geçmişe baktığımızda 1997 yılında İMKB'de mevcut endekslerin adlarının değiştirildiği ve endeks değerinden iki sıfır atılarak yeni endekslerin hesaplandığını hatırlatan Doğan, "O günden bugüne şartlar ve endeks

karmaşıklığı çok fazla artmış olsa da, diğer taraftan teknolojinin de aynı oranda değiştiği ve hesaplamaların artık daha kolay yapılabildiği göz önünde bulundurunca, bu iş yapılabilir ve İMKB sıfır yükünden kurtarılabilir gibi geliyor. Son söz artık İMKB'nin" diye konuştu.

Yeni yıla yeni endeks çok hoş olur

Ekinciler Yatırım Genel Müdürü **Alp Tekince**, endeksten bir sıfır atılmasıyla ilgili olarak, "Bu istatistik bir konudur. Piyasayı rahatsız edecek bir konu olmadığı için, neden yapılmasın?" diye konuştu. Bunun piyasada ve endekste nezdinde psikolojik etkisinin olmayacağını dile getiren Tekince, "Yerli ve bireysel yatırımcı çok büyük oranda İMKB 30 endeksi dışında kalan hisse senetlerinde yatırım yapıyorlar. Dolayısıyla endekste yükselişten yararlanamıyorlar. Esas bu yatırımcıyı rahatsız ediyor. Endeks seviyesi büyük bir göstere değil" dedi. Tekince, "Yeni yıla yeni isim, yeni yapı ile giren İMKB'de yeni endeks kulağa hoş geliyor" dedi.